

336.14(497.1)
(094.5)

ГАРСТВО ФИНАНСИЈА
КРАЈЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
ОДЕЉЕЊЕ ДРЖАВНОГ РАЧУНОВОДСТВА

УПУТСТВА

за

ИЗВРШЕЊЕ ЗАКОНА О БУЏЕТСКИМ ДВАНАЕСТИМА НАМА ЗА МЕСЕЦЕ: АВГУСТ, СЕПТЕМБАР, ОКТОБАР, НОВЕМБАР И ДЕЦЕМБАР 1935 И ЈАНУАР, ФЕБРУАР И МАРТ 1936 И НАКНАДНИМ И ВАНРЕДНИМ КРЕДИТИМА УЗ БУЏЕТСКЕ ДВАНАЕСТИНЕ ЗА МЕСЕЦЕ: АПРИЛ, Мај, ЈУНИ И ЈУЛИ 1935 И УЗ БУЏЕТ ДРЖАВНИХ РАСХОДА И ПРИХОДА 1934/35 Г.

БЕОГРАД

ШТАМПА ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ КРАЈЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

1935

извршитер бр. 3589 (1)

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
ОДЕЉЕЊЕ ДРЖАВНОГ РАЧУНОВОДСТВА

УПУТСТВА

ЗА

ИЗВРШЕЊЕ ЗАКОНА О БУЏЕТСКИМ ДВАНАЕСТИМАМА ЗА МЕСЕЦЕ: АВГУСТ, СЕПТЕМБАР, ОКТОБАР, НОВЕМБАР И ДЕЦЕМБАР 1935 И ЈАНУАР, ФЕБРУАР И МАРТ 1936 И НАКНАДНИМ И ВАНРЕДНИМ КРЕДИТИМА УЗ БУЏЕТСКЕ ДВАНАЕСТИНЕ ЗА МЕСЕЦЕ: АПРИЛ, Мај, ЈУНИ И ЈУЛИ 1935 И УЗ БУЏЕТ ДРЖАВНИХ РАСХОДА И ПРИХОДА 1934/35 Г.

БЕОГРАД
ШТАМПА ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
1935

АВТОГРАМ

(Ова Упутства обнародована су у „Службеним новинама“
број 175—XL од 31 јула 1935 године)

Првог августа ове године ступа на снагу Закон о буџетским дванаестинама за месеце: август, септембар, октобар, новембар и децембар 1935 и јануар, фебруар и март 1936. Да би сви наредбодавци и рачунополагачи у току извршења овог закона поступали једнообразно у погледу рачуноводственог поступка, прописујем, на основу чл. 5, 6 и 59 Закона о државном рачуноводству следећа

У П У Т С Т В А

за извршење Закона о буџетским дванаестинама за месеце: август, септембар, октобар, новембар и децембар 1935 и јануар, фебруар и март 1936 и накнадним и ванредним кредитима уз буџетске дванаестине за месеце: април, мај, јуни и јули 1935 и уз буџет државних расхода и прихода 1934/35 г.

ПРВИ ОДЕЉАК

I

Опште напомене

Целокупно пословање у свима ресорима има се кретати искључиво у границама буџетом одобрених кредита. У сваком случају за прекорачење кредита и стварање обавеза за државну касу противно постојећим законским прописима, наредбодавци и рачунополагачи одговарају у смислу чл.

58 Закона о државном рачуноводству, § 23 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама и § 9 тач. 1 Финансијског закона за 1934/35 годину.

II

Отварање кредити

1) У § 92 Закона о буџетским дванаестинама за месеце: август, септембар, октобар, новембар и децембар 1935 и јануар, фебруар и март 1936 прописано је да време од 1 априла 1935 до 1 априла 1936 године образује буџетску 1935/36 годину, за коју се има саставити засебан завршни рачун.

Према томе евиденција о отвореним кредитима на терет одобрених кредити по § 1 и 2 Закона о буџетским дванаестинама за август 1935-март 1936 водиће се у истим контролницима у којима је вођена евиденција о отвореним кредитима на терет продуженог буџета за 1934/35 за месеце април—јули 1935, пошто једни и други чине једну целину.

Приликом требовања кредити у распоредима кредити означаваће се да се отварање тражи на терет буџетске 1935/36.

Редовни поступак у извршењу буџета расхода, тј. претходно отварање кредити преко Одељења државног рачуноводства, прописан Правилником о раду отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца, важи за све буџетске кредити (партије и позиције), који су обухваћени у буџету опште администрације, а не важи за буџетске кредити, који су одобрени аутономним установама и предвиђени у анексима. Ове ће установе извршивати своје буџете самостално, без претходног отварања кредити преко Одељења државног рачуноводства у свему по прописима Правилника о раду специјалних ра-

чуноводства и благајница и споредних рачуноводства и благајница.

Претходно отварање кредити преко Одељења државног рачуноводства важи и за Министарство саобраћаја, које ће у својим распоредима кредити убележавати потребне кредити за саобраћајне управне установе, на основу њихових требовања с тим, да ће отварање кредити захтевати на каси Генералне дирекције државних железница, из чијих ће се прихода подмиривати њихове потребе.

Отварање и затварање кредити има се вршити по прописима Правилника о раду отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца. Међутим, изузетно од прописа чл. 9, 10 и 11 поменутог Правилника, отсеки рачуноводства при Министарствима, за редовне потребе свога ресора, састављаће распореде кредити како за личне расходе тако и за материјалне по четвромесечјима.

Министри наредбодавци, при упућивању захтева за отварање кредити, означаваће кредити по партијама и позицијама (чл. 4 Закона о државном рачуноводству).

Скреће се нарочита пажња, да се при послу око отварања кредити води строго рачуна о роковима, који су прописани Правилником, да би кредити могли бити отворени благовремено наредбодавцима. Стога се посао на отварању и распоређивању кредити има сматрати у свима Министарствима и установама као врло важан и хитан, јер од њега у главном зависи правилно функционисање државних установа.

Исто тако при састављању распореда кредити мора се водити најстрожије рачуна да се уносе само фактично најпотребније суме по појединим буџетским партијама и позицијама, а за време за које се тражи отварање кредити, како би се избегло затварање кредити на каси једне и накнадно отварање на каси друге финансиске установе.

Скреће се пажња Министарствима да упозоре своја Одељења и подређене им установе, да се за отварање кредита, исплате, снабдевање новцем финансиског дирекција и за разна објашњења не обраћају непосредно Министарству финансија — Одељењу државног рачуноводства већ само преко надлежног Отсека рачуноводства дотичног Министарства. Сваки предмет који буде ненадлежним путем достављен Одељењу државног рачуноводства неће се узимати у поступак.

Исто тако финансиске дирекције, ако констатују у трипликату требовања кредита извесне грешке не треба да се за исправку истих обраћају непосредно Одељењу државног рачуноводства већ се за објашњење о томе имају обраћати надлежним Отсесцима рачуноводства при Министарствима, како је прописано чл. 18 Правилника о раду отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца.

Када се укаже потреба за затварање кредита ради одобрења вирмана не треба слати једновремено захтеве за затварање кредита, решење о вирману и захтеве за отварање кредита, већ то чинити у размацима од по неколико дана. Најпре треба послати захтев за затварање кредита. После неколико дана решење о вирману. Напослетку неколико дана доцније захтев за отварање кредита. Уз решење о одобреном вирману доставити и сагласну одлуку Главне контроле у овереном препису.

Скреће се пажња рачуноводствима да привремени издаци, одобрени одлукама Министарског ског савета на основу чл. 131 Закона о државном рачуноводству за период април—јули 1935, ступањем на снагу § 3 Закона о буџетским дванаестинама за август 1935—март 1936 постају накнадни односно ванредни кредити, те се као такви имају уносити у распореде кредита у случајевима где се укаже потреба за њиховим отварањем после 1 августа текуће године.

Исто тако скреће се пажња наредбодавцима и рачуноводним органима на одредбу § 5 Закона о буџетским дванаестинама за август 1935—март 1936, по којој одобрени кредити буџетом расхода и прихода за 1934/35 по појединим партијама и позицијама престају важити а по појединим партијама и позицијама се смањују.

2) Решење о отварању кредита по свима струккама доносиће шеф Отсека главне државне бла-гајне.

3) За оне установе, за које су у буџету предвиђени мањи приходи од расхода, па је у висини разлике у буџету опште администрације дотичног Министарства унета особена дотација, надлежна Министарства неће тражити отварање кредита за исплату ових дотација, ако би се показало, да су приходи дотичне установе довољни за покриће расхода. Ако се, пак покаже да су расходи већи од прихода онда ће надлежна Министарства тражити отварање кредита само у оном износу у висини кога се приходи покажу недовољни за покриће расхода, а не у целокупном износу буџетом одобрене дотације дотичној установи. Ради тога потребно је да надлежни Министри воде контролу над кретањем расхода и прихода односних установа.

4) Кредите, који су предвиђени за банске управе, стављаће бановима на расположење ресорни Министри по својим струккама, па ће банови по тим кредитима бити наредбодавци I степена у смислу § 30 Закона о банској управи и њима или непосредно располагати или их отварати наредбодавцима II степена, ако би их они одредили.

Поједина одељења банских управа слаће своја требовања кредита надлежним одељењима Министарства, а ова ће састављати требовање за цело своје подручје и доставити га у предвиђеном року Отсеку рачуноводства, које ће требовати кредите за цео ресор.

По извршеном отварању кредита од Одељења државног рачуноводства, Отсек рачуноводства извештаваће о отвореним кредитима надлежна одељења банске управе ради знања а једновремено и финансијско одељење дотичне банске управе.

Пошто ће кредити за банску управу бити отворени у глобалним износима, Финансијско одељење ће, у случају расподеле кредита наредбодавцима II степена, доставити Финансијској дирекцији извршени распоред по наредбодавцима и једновремено известити сваког другостепеног наредбодавца о суми отвореног кредита.

5) У разделу „пензије и инвалидске потпоре“ кредити по парт. 54 могу се отварати само по захтевима Општег одељења Министарства финансија, коме ће поједина Министарства упућивати појединачне захтеве, пошто претходно, у смислу § 67 тач. 1 Финансијског закона за 1934/35 годину издајствују моје одобрење о ангажовању издатка за пензионисање.

Кредити на пензије државних службеника и додаци на скupoћу одобрени у парт. 46 поз. 1, 2 и 3 као и кредити по партијама 47, 48, 49, 50, 51 и 53 општих државних расхода отвараће се као и до сада по захтевима Општег одељења — Персонални и пензиони отсек Министарства финансија.

6) У § 67 тач. 3 Финансијског закона за 1934/35, коме је продужена важност § 7 Закона о буџетским дванаестинама за август 1935—март 1936, дата је могућност ресорним Министрима, да могу постављати и премештати службенике своје струке у границама укупног броја и укупног кредита одобреног на личне расходе тих службеника по буџету, без обзира на њихово бројно стање и висину кредита одобрених истим буџетом у Министарству и појединим банским управама и њиховим подручним установама или осталим установама.

Да би се ово законско овлашћење могло користити потребно је пре него што се донесе одлука

о постављању односно премештају службеника, да се изврши вирманисање, у смислу § 24 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама из кредита по односним партијама и позицијама на личне расходе оне банске управе или установе код које има доволно слободног кредита за исплату принадлежности постављеног односно премештеног службеника у корист кредита предвиђеног на исте расходе код оне банске управе или установе код које се дотични службеник намерава одредити на рад. На терет тога повећаног кредита имају се исплаћивати принадлежности дотичног службеника, пошто се претходно изврши отварање кредита саобразно редовном поступку.

7) Кредити одобрени за осветљење и воду имају се користити искључиво за ту сврху. Зато се не сме ни у ком случају вршити вирманисање са позиција, по којима су предвиђени кредити за осветљење и воду, на друге позиције по којима су предвиђене друге потребе. Шефови рачуноводства при Министарствима и остали органи, који раде на пословима рачуноводствених служби у специјалним рачуноводственим и благајничким стањима стање се да се рачуни за осветљење и воду првенствено и на време исплаћују повериоцима на терет одобрених кредити за ту сврху. За извршење предњег биће ми одговорни шефови Отсека рачуноводства и остали поменути рачунски органи. Против сваког од њих, ако противно поступи, предузећу најстрожије законске мере.

8) Сходно § 26 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, чија је важност продужена §-ом 78 Финансијског закона за 1934/35 годину, Одељење државног рачуноводства књижиће све кредите и водиће евиденцију само по буџетским партијама изузетно од чл. 4 Закона о државном рачуноводству а извршене расходе из отворених кредити по буџетској 1935/36 години

Одељење државног рачуноводства књижиће по главама, партијама и позицијама (чл. 4 и 133 Закона о државном рачуноводству).

9) Вишкови прихода по струци поштанско-телефонској предаваће се Главној државној благајници.

10) Од редовног поступка за отварање кредита изузимају се ниже изложени кредити, који с обзиром на потребе, чијем подмирењу служе, могу али не морају бити у целости утрошени.

Отварање тих кредита има се тражити особеним захтевом, потписаним од ресорног Министра, који треба да садржи детаљно образложение потреба, за чије подмирење дотични кредити служе.

Ти су кредити по следећим партијама:

Министарство правде

Парт. 62 поз. 1, 176, 178, 182, 190, 193 и 194.

Министарство просвете

Парт. 198, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 216, 217, 218, 230, 232, 262, 263, 264, 266, 282, 284, 285, 296, 301, 302, 303, 304, 305 и 315.

Министарство унутрашњих послова

Парт. 342, 346, 347, 348, 349, 360, 361, 363 и 382.

Министарство финансија

Парт. 387 и 392.

Министарство грађевина

Парт. 494, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 517, 522, 528, 533, 539, 549, 559, 569, 572, 580, 590, 595, 601, 606, 612, 613, 614, 615, 616, 617 и 618.

Министарство пољопривреде

Парт. 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676 и 677.

Министарство трговине и индустрије
Парт. 696, 697, 699, 703, 704 и 716.

*Министарство социјалне политике
и народног здравља*

Парт. 728, 729, 736, 737, 738, 739, 740, 747, 754, 761, 768, 776, 783, 790, 797 и 804.

Министарство физичког васпитања народа
Парт. 811, 812 и 813.

III

Ликвидација неизмирених обавеза из ранијих година

За ликвидирање неизмирених државних обавеза из ранијих година створена је могућност у § 9 Закона о буџетским дванаестинама за месеце: август, септембар, октобар, новембар и децембар 1935 и јануар, фебруар и март 1936 године.

Поступак за пријављивање, одобравање и исплату ових обавеза биће следећи:

Да би се прикупили тачни и потпуни подаци о свима још неизмиреним државним обавезама из ранијих година, поједина Министарства — Отсеци рачуноводства и аутономне установе, код којих постоји специјално рачуноводство и благајница, наредиће свима својим потчињеним наредбодавцима II степена и аутономним установама код којих постоје споредна рачуноводства и благајнице, да им што пре пошаљу све документе о таквим обавезама, да би на основу прикупљених докумената и оних, који се код њих већ налазе, приступили састављању спискова за пријављивање обавеза.

Наредбодавци II степена као и аутономне установе са споредним рачуноводством и благајницом биће дужни да на документима ставе потврду да ли је у своје време било и колико отвореног кредита, из кога се дотична обавеза имала

исплатити и колико остаје још кредита по ангажовању односног издатка. Ако би се утврдило да је та констатација нетачна, наредбодавци ће бити одговорни за подношење нетачних извештаја.

У отсецима рачуноводства односно аутономним установама, у којима постоји специјално рачуноводство са благајницом, сви ће се документи марљиво и савесно прегледати и утврдити њихова исправност.

На основу исправних докумената отсеци рачуноводства, Одељења Министарства финансија и Државна правобраниоштва саставиће у триплекату посебан списак за сваку поједину исплатну благајницу — Финансиску дирекцију — Главну државну благајну — Централну царинску благајницу. У сваком од ових спискова, који има бити потписан од ресорног Министра а премапотписан од шефа Отсека рачуноводства, уписаће се само оне обавезе, које се код дотичне Финансиске дирекције односно Главне државне благајне или Централне царинске благајнице имају исплатити. Сви ови посебни спискови састављени у триплекату за сваку поједину исплатну благајницу, имају бити достављени Министарству финансија — Одељењу државног рачуноводства — са једним спроводним писмом, потписаним од ресорног Министра а премапотписаним од шефа рачуноводства, којим ће се тражити одобрење исплате означених обавеза у списковима на терет обртног капитала Главне државне благајне.

Аутономне установе, код којих постоје специјална рачуноводства и благајнице, саставиће спискове у дупликату, који имају бити потписани од ресорног Министра а премапотписани од шефа рачуноводства. Ови спискови такође имају бити достављени Министарству финансија са спроводним писмом под потписом ресорног Министра, у коме ће бити захтев за одобрење исплате обавеза означених у списку.

У сваком од напред поменутих спискова имају бити уписане заједно и личне и материјалне оба-

везе по хронолошком реду постанка обавеза и за исте показани, у засебним рубрикама, следећи подаци:

- 1) Редни број;
- 2) прави поверилац, коме се исплата има извршити (име, занимање и место сталног становаша);
- 3) врста обавезе;
- 4) благајница код које се исплата има извршити;
- 5) буџетски период, у коме је обавеза створена;
- 6) буџетска партија и позиција на терет које је обавеза створена;
- 7) износ обавезе;
- 8) зашто није исплата извршена у предвиђеним роковима дотичне рачунске године, као и зашто обавеза није раније пријављена;
- 9) зашто је обавеза створена без претходно одобреног и отвореног кредита и
- 10) име наредбодавца, који је створио обавезу противно чл. 60 и 66 Закона о државном рачуноводству, у коме му је месечном износу стављена административна забрана на принадлежности односно тражено обезбеђење и наплата судским путем из приватне имовине као и број одлуке о забрани односно акт којим је тражена наплата судским путем.

Рубрика 9 и 10 има се попунити за обавезе, које не испуњавају услове из чл. 60 и 66 Закона о државном рачуноводству.

На крају списка има бити показан укупан збир обавеза.

Тако састављени спискови свих неизмиренih државних обавеза из ранијих година, створених до 31 марта 1934 године, имају бити достављени Министарству финансија — Одељењу државног рачуноводства на дан 30 септембра 1935 године.

Напомиње се, да се засебним списковима, састављеним у свему по напред поменутим прописима, имају пријавити обавезе, за које је издатак

био ангажован саобразно чл. 60 и 66 Закона о државном рачуноводству т. ј. за чију је исплату било у своје време довољно одобреног и отвореног кредита по буџету за дотични буџетски период, када је обавеза створена па исплата ма из којих разлога није извршена до краја рачунске године, а засебним списковима за обавезе створене противно поменутом законском пропису т. ј. за чију исплату није било никако или није било довољно одобреног и отвореног кредита. Неправилно створене обавезе не могу се пријавити, сходно наређењу Министра финансија бр. 5600/II-1934 године, док се претходно не предузму законске мере против одговорних наредбодавца, у смислу чл. 58 Закона о државном рачуноводству, § 23 Закона о продужењу важности одредаба досадањих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, § 10 тач. 3 Финансијског закона за 1931/32 и тач. 1 § 9 Финансијског закона за 1933/34 годину, који предвиђају моралну и материјалну одговорност за наредбодавце. Од сваког таквог наредбодавца има се тражити наплата износа у висини кога је извршено прекорачење кредита, у коме се цију има ставити административна забрана на његове при надлежности, коју предвиђа § 94 Закона о чиновницима, сходно објашњењу Министра финансија бр. 48273/I од 26 октобра 1933 године, са којим се сагласила Главна контрола одлуком бр. 117281 од 10 новембра 1933 године. У случају да је износ државног потраживања тако велики да би наплата обуставом од редовних при надлежности трајала дugo и потраживање дошло у опасност, има се сходно поменутом објашњењу, преко надлежног државног правобраниоштва тражити код редовног суда обезбеђење и наплата из приватне имовине.

Скреће се нарочита пажња органима, којима се овај посао ставља у дужност да обавезе, за које се тражи одобрење исплате, морају претстављати несумњиво државне обавезе т. ј. морају се имати ликвидна документа и надлежна одлука о постојању односне обавезе.

Кад спискови буду примљени у Одељењу државног рачуноводства — Отсек главне државне благајне, приступиће се доношењу одлука о одобрењу исплате пријављених обавеза.

По извршеном одобрењу дупликати спискова вратиће се надлежним отсечима рачуноводства при Министарствима, аутономним установама са специјалним рачуноводством и благајницом, Одељењима Министарства финансија и државним правобраниоштвима, а трипликати доставиће се надлежним за исплату финансиским дирекцијама и осталим исплатним благајницама.

Отсеци рачуноводства и аутономне установе са специјалним рачуноводством и благајницом, када добију дупликате спискова, приступиће издавању наредаба за исплату, под потписом ресорног Министра и шефа рачуноводства, на надлежним касама код којих буде одобрена исплата дотичних обавеза.

За обавезе по финансијској струци издаваће налоге за исплату начелници Одељења Министарства финансија и државни правобраниоци.

У наредбама за исплату, које се имају издавати искључиво по хронолошком реду постанка обавеза, поред осталог има се назначити број одобреног и отвореног кредита и редни број под којим је дотична обавеза уписана у дупликату списка.

Финансијске дирекције и остale исплатне благајнице вршиће исплате по примљеним наредбама за исплату најстрожије по хронолошком реду постанка обавеза.

Скреће се пажња свима органима надлежним за достављање спискова обавеза из ранијих година, да по овим Упутствима поступе најсавесније и у остављеном року, јер се ниједна накнадна пријава неће узимати у поступак. Изузетно од овог примаће се пре и после одобреног рока само спискови обавеза, чија се исплата има извршити на основу извршних судских пресуда, у којим се слу-

чајевима има поступити онако како је то прописано наређењем Министра финансија бр. 23400/II-1933 и бр. 39590/II-1933 године. Спискови обавеза по извршним судским пресудама морају бити састављени на начин који је напред прописан за израду спискова.

ДРУГИ ОДЕЉАК

I

Књижење по Закону о буџетским дванаестинама за 1935/36 годину и Финансиском закону за 1934/35 продуженом да важи и за буџетски период 1935/36 године

1) По § 3 Закона о буџетским дванаестинама за месеце август—децембар 1935 и јануар—март 1936 године примљене су на знање и одобрене одлуке Министарског савета којима су за буџетски период од 1 априла до 31 јула 1935 одобрени накнадни и ванредни кредити по чл. 131 Закона о државном рачуноводству за потребе у истом §-у именоване за које по буџету за 1934/35 годину — 4/12 април—јули 1935 није било никако одобреног кредита или је исти био али у недовољном износу одобрен.

Пошто су исплатне благајнице документа о овим привременим исплатама водиле у својим књигама као привремене издатке то ће их сада дефинитивно расходовати на терет односних буџетских партија у истом §-у означених и тако показати у свом обрачуну.

2) По § 4 Закона о буџетским дванаестинама за месеце: август—децембар 1935 и јануар—март 1936 године примљене су на знање и одобрене одлуке Министарског савета којим су за буџетску 1934/35 одобрени накнадни и ванредни кредити по чл. 131 Закона о државном рачуноводству за потребе у истом §-у назначене, за које у буџету за 1934/35 годину није било никако одобреног кре-

дита или је исти био али у недовољном износу одобрен.

Пошто су исплатне благајнице документа о овим привременим исплатама водиле у својим књигама као привремене издатке, то ће их сада дефинитивно расходовати и у свом обрачуну са Одељењем државног рачуноводства за 1934/35 годину показати и то:

а) исплате по решењу којим је одобрено повећање кредита, који је већ у буџету за 1934/35 годину постојао по извесној партији и позицији, као расход на терет те партије и позиције;

б) исплате по решењу, којим је одобрен издатак на потребе, за које кредит у буџету за 1934/35 годину уопште није ни предвиђен, као расход по дотичној струци на терет § 4 Закона о буџетским дванаестинама за август—децембар 1935 и јануар—март 1936 означивши посебно број решења и укупну исплаћену суму по сваком решењу.

Отсек главног државног књиговодства исплате по тач. б) књижиће по својим књигама за 1934/35 годину особено по сваком решењу на терет обртног капитала Главне државне благајнице — подрачун — § 4 Закона о буџетским дванаестинама за август—децембар 1935 и јануар—март 1936.

3) По § 9 Закона о буџетским дванаестинама за август—децембар 1935 и јануар—март 1936 правилно и саобразно чл. 60 Закона о државном рачуноводству ангажовани издаци у току једне буџетске године, који нису могли бити извршени из ма каквих разлога у предвиђеним роковима односне рачунске године, вршиће се по одобрењу Министра финансија до краја текуће рачунске године из обртног капитала Главне државне благајнице.

Државне обавезе из ранијих година које не испуњавају услове из предњег става, могу се исплаћивати из обртног капитала Главне државне благајнице.

Одлуку о овим исплатама доносиће Министар финансија.

Према томе када се у Одељењу државног рачуноводства донесу одлуке о исплати ових обавеза и исплате изврше по налозима надлежних наредбодавца исплаћене суме исплатне благајнице показаће у својим обрачунима на терет: обртног капитала Главне државне благајнице — подрачун — § 9 Закона о буџетским дванаестинама за месеце: август—децембар 1935 и јануар—март 1936 године, а тако ће се књижити и у Отсеку главног државног књиговодства.

4) По § 8 тач. 4 Финансиског закона за 1934/35 годину продуженог да важи и за 1935/36 годину потраживања Државних предузећа и установа од других државних установа, која су настала у време од 1 јануара 1919 године до 31 марта 1932 године закључно, отписаће се на терет обртног капитала Главне државне благајнице у колико су у тим годинама ова потраживања показана као приход.

Ликвидирање ових обавеза извршиће се у смислу решења бр. 152197/II-1933 год. од 15 јануара 1934 године и то:

а) међусобна потраживања Државних привредних предузећа и установа која воде двојно књиговодство као: Министарство саобраћаја, Министарство шума и рудника, Дирекција речне пловидбе, Управа државних монопола и Државно добро „Беље“ ликвидираће се књижењем по њиховом текућем рачуну код Министарства финансија без полагања новца, пошто су износи тих обавеза код једних већ у своје време показани као расход а код других као приход по њиховим завршним рачунима. Ово се књижење има извршити на основу уредног захтева установе која потражује визираниг од надлежне Месне контроле, о чему би била извештена и установа која дугује;

б) потраживања напред побројаних и осталих Државних привредних предузећа и установа од других државних установа, која су у своје време требала бити исплаћена на терет кредита тим уста-

новама одобрених по њиховим специјалним буџетима односно по општем делу буџета државних расхода за дотичну годину, расходоваће се на терет обртног капитала Главне државне благајнице када буде указана за то могућност т. ј. кад буде имало овог обртног капитала.

За ликвидирање напред поменутих обавеза у ставу под б) није потребно да те установе подносе накнадно спискове, пошто су их оне већ поднеле према § 8 тач. 4 Финансиског закона за 1933/34 годину и упутству за извршење буџета за исту годину бр. 43700/II од 5 априла 1933 године.

5) По § 9 тач. 2 Финансиског закона за 1934/35 годину продуженог да важи и за 1935/36 годину обавезе код државних предузећа ма од које друге државне установе могу се стварати само по претходном обезбеђењу кредита и под материјалном одговорношћу надлежног наредбодавца. Обрачун по овим обавезама вршиће се само преко Министарства финансија.

За обрачунавање обавеза по овој законској одредби прописује се следећи поступак:

Надлежни наредбодавац који је створио овакву обавезу код дотичног Државног привредног предузећа и ако има довољно отвореног кредита код надлежне исплатне благајнице (Главне државне благајне, Финансиске дирекције) издаће тој исплатној благајници уредан налог за ову исплату приложивши му уредна документа. Кад исплатна благајница прими налог са документима пошто их уредно ликвидира, расходоваће их на терет односне партије и позиције расхода дотичног наредбодавца, а одобрити текућем рачуну Министарства финансија и одмах о томе известити Одељење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства) с позивом на број рачуна и признањице дотичног предузећа који су приложени налогу. На основу тог извештаја Отсек главног државног књиговодства задужиће текући рачун те исплатне благајнице, а одобрити текућем рачуну

дотичног државног привредног предузећа и о томе их известити.

Напомиње се, да ће се овакав начин обрачунавања по овој законској одредби вршити само при kraју рачунске године у случају да исплатне благајнице у току буџетске године не располажу са довољном готовином да изврше исплату по тим налозима, те да не би прешли у обавезе из ранијих година, пошто овакве обавезе не смеју остати неликвидиране по истеку рачунске године.

6) По § 12 тач. 10 Финансиског закона за 1934/35 годину продуженог да важи и за 1935/36 годину овлашћен је Министар финансија да све обvezнице државних зајмова које припадну државној каси од пропалих кауција и ма по ком другом основу употреби за увећану амортизацију дотичног зајма коме обvezница припада.

Према томе све државне установе овакве обvezнице, за које по постојећим законским прописима донесу решење да припадну државној каси, по извршности решења достављаће Одељењу државних дугова и државног кредита с позивом на овај законски пропис, које ће са њима даље поступати по постојећим прописима.

7) По § 20 Финансиског закона за 1934/35 годину продуженог да важи и за 1935/36 годину овлашћен је Министар финансија да по распореду Министра правде исплаћује у месечним ратама бир православном свештенству у колико су до сада примали у Дринској, Зетској, Дунавској, Моравској и Вардарској бановини и бировину (допринос у натури) парохијском свештенству Епархије далматинске и бир имамима у колико су до сада примали и то: бир православном свештенству у укупној суми динара 13,200.000.— годишње, а бир имамима у укупној суди динара 2,100.000.— годишње а бировину парохијском свештенству Епархије далматинске 636.000.— динара.

Уплаћени свештенички бир у наведеним укупним сумама за парохијско свештенство у овим ба-

новинама по чл. 6 Закона о уређењу свештеничког стања и од муслимана иде на покриће исплата које се врше по првом ставу овог §-а.

Према томе све суме које буду исплаћене на име бира по овој законској одредби Главна државна благајница и Финансиске дирекције показаће у својим обрачунима по струци Министарства правде као расход по § 20 став 1 Финансиског закона за 1934/35 годину — 12/12 1935/36 год. и то особено за православно свештенство а особено за бир исплаћен имамима.

Наплаћени бир по предњој законској одредби поменуте установе у својим обрачунима показаће као приход од бира по § 20 ставу 3 Финансиског закона за 1934/35 годину — 12/12 1935/36 гсд.

Исто тако по овлашћењу у овом §-у Финансиског закона по распореду Министра правде парохијални намет и допринос Српско-православно-црквених фондова у укупној суми од 2,040.000.— динара годишње исплаћује се у месечним ратама на име плате православног свештенства Горњо-Карловачке епархије.

Уплаћени парохијални намет 4.— динара по ралу и допринос фондова по чл. 13 Уредбе о уређењу црквено-школских и фондационалних дела Српске Митрополије у Сремским Карловцима од 10 августа 1868 године у овој укупној суми иде на покриће исплата које се врше по ставу петом овога §-а.

Према томе све исплате као и приход од наплаћеног парохијалног намета и доприноса фондова показаће надлежна Финансиска дирекција у својим обрачунима и то: исплаћене плате као расход по § 20 став 5 Финансиског закона за 1934/35 годину — 12/12 1935/36 год. а наплаћени парохијални намет и допринос фондова као приход по § 20 став 7 Финансиског закона за 1934/35 — 12/12 1935/36 год.

II

Извештај о стању фондова и заклада

По § 5 Финансиског закона за 1934/35 годину продуженог да важи и за 1935/36 годину о свима расходима фондова или заклада по овом или другим специјалним законима, у колико они нису изложени у рачунском делу буџета, дужна су надлежства која тим фондовима или закладама распољажу поднети ми детаљан извештај, да бих га могао показати у завршном рачуну за 1935/36 годину.

Овај извештај односно преглед о свима расходима из ових фондова или заклада, посебно за сваки фонд или закладу, поднеће ми односно надлежство на крају буџетске 1935/36 године, а најдаље до 31 маја 1936 године а по обрасцу који им је доставило Одељење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства).

III

Дотације државним предузећима и установама

С обзиром на то, што се државним привредним предузећима и установама за покриће својих расхода даје државна дотација и то само у случајевима ако расходе не могу покрити сопственим приходима, то се иста има употребити само као разлика за покриће извршених расхода у колико нису могли бити подмирени из сопствених прихода саме установе.

Сва она државна привредна предузећа и установе која примају државну дотацију, а исто тако и она која не примају имају разлику између стварно остварених прихода и стварно извршених расхода предати непосредно надлежној државној каси, и о томе одмах особеним актом непосредно известити Одељење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства). Ово исто означиће и у своме завршном рачуну.

Државне привредне установе, које поред државне дотације за подмирење својих расхода примају још и дотацију од Државне пољопривредне закладе, подмириваће расходе првенствено из сопствених прихода, затим из дотације од Државне пољопривредне закладе, и напослетку из државне дотације. У случају да овакве установе не би у потпуности утрошиле дотацију Државне пољопривредне закладе, вратиће остатак исте Државној пољопривредној заклади, а целу неутрошену државну дотацију вратиће надлежној државној каси, пошто је већ горе напоменуто, да се за подмирење расхода има на последњем месту употребити државна дотација.

Државне привредне установе, које примају дотацију само од Државне пољопривредне закладе, у колико исту не буду употребиле за подмирење својих расхода, вратиће остатак Државној пољопривредној заклади.

Сва државна привредна предузећа и установе у своме завршном рачуну показаће приходе и расходе придржавајући се стриктно свога буџета, а све остале приходе који нису буџетом предвиђени, као и приходи из ранијих година, неће уносити у завршни рачун, већ ће исте као ванбуџетски приход непосредно предавати надлежној државној каси а ради евидентије код себе ће их књижити у депозитни дневник као пролазну ставку.

Сва решења о накнадним повећањима као и решења о извршеном вирмисању између појединачних партија и позиција имају се у овереном препису приложити Завршном рачуну, који се буде доставио Одељењу државног рачуноводства.

Напомиње се, да завршни рачун пре но што буде достављен Одељењу државног рачуноводства, мора претходно бити прегледан и визиран од стране надлежне Месне контроле и разрешен од Главне контроле.

IV
Режисери

Ниједно Министарство или надлежтво односно наредбодавац I или II степена не може имати више од једног режисера у смислу чл. 87 Правилника о раду Отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодаваца.

Изузетка може бити само за техничке радове на изради путева и других објеката, који се у исто време обављају на више места удаљених једно од другог, где би једном режисеру било немогуће вршити све те послове. У тим случајевима одобравају одређивање и већег броја режисера на образложен захтев ресорног Министра.

Одредба чл. 87 става 13 Правилника о раду Отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодаваца допуњује се и има се разумети тако да се нова аконтија по једном послу може издати режисеру по налогу надлежног наредбодавца чим буде поднео исплатној благајници уредна правдајућа документа за раније узету аконтију и предао евентуални остатак раније узете аконтије заједно са обустављеним државним дажбинама, не чекајући да се та правдајућа документа визирају од стране Месне контроле и прокњиже кроз књиге дотичне исплатне благајнице.

* * *

Ових упутстава дужни су сви наредбодавци и рачунополагачи у свему се придржавати а за сва објашњења која би се на њих односила треба се обраћати Одељењу државног рачуноводства.

Број 112000/II
30 јула 1935 године
у Београду

Министар финансија,
Летица с. р.

ЦКБ-ДР. ЗГ123